

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 august 2021, în cauza penală în privința lui,

Izbaș Alexandr XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 20.06.2016– 24.12.2019;

Instanța de apel: 07.02.2020 – 30.06.2020;

15.01.2021 – 04.08.2021;

Instanța de recurs: 19.09.2020 – 15.12.2020;

05.11.2021 – 22.03.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 24 decembrie 2019, procesul penal de învinuire a lui Izbaș Alexandr în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1) și 361 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că la 12 februarie 2013, Izbaș A., activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, precum că Tomai N., numită în continuare „Mandant”, pe de o parte, și avocatul Izbaș A., deținătorul legitimației nr. xxx, eliberată de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, pe de altă parte, au convenit asupra următoarelor clauze contractuale: Mandantul încredințează, achită onorariul și cheltuielile aferente acordării asistenței juridice, iar mandatarul își asumă obligația de a întocmi actele procesuale necesare și a reprezenta și apăra efectiv drepturile și interesele Mandantului în instanța de judecată pe cauza civilă nr. 2-1223/12, intentată la acțiunea Asociației de Economii și Împrumut „Finagrocredit” către Tomai N.

privind încasarea sumei.

Ulterior, copia acestui contract a fost anexată la cererea de chemare în judecată privind dispunerea executării obligațiilor asumate de pârâta Rotari (Tomai) N., în mod forțat, privind încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtei în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13.404,15 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai N. de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, încheiat între Tomai N. și Izbaș A., nu a fost executată de către Tomai N., dar de către o altă persoană, prin procedeul imitației libere.

Tot, el la 27 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a eliberat mandatul Seria MA nr. xxxxxxxx în conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 035/S din 22.02.2013 pe cauza Asociația de Economii și Împrumut „Finagrocredit” către Tomai (Rotari) N.

Conform raportului de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, semnătura plasată în rubrica „semnătura clientului” din mandatul din 27.02.2013 Seria MA nr. xxxxxxxx. a fost executată nu de Rotari N., dar de către o altă persoană, prin imitarea semnăturii.

Tot, el la 30 aprilie 2014, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune, a înaintat Judecătoria Briceni o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat să fie dispusă executarea obligațiilor asumate de pârât în mod forțat, prin încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13.404,15 lei.

Ulterior, Izbaș A. înaintează în Judecătoria Briceni o cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor, solicitând să fie dispusă din contul lui Rotari N. în beneficiul lui Izbaș A. datoria în mărime de 13.404 lei, sumă ce reprezintă cuantumul onorariului stabilit prin contractul de asistență juridică, 2712,72 lei - penalitatea stabilită, 1179 lei - dobânda de întârziere calculată.

Acțiunile lui Izbaș A. au fost încadrate de către organul de urmărire penală pe art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

Tot, el la 30 aprilie 2014 a înaintat Judecătoria Briceni o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat să fie dispusă executarea obligațiilor asumate de pârât în mod forțat, prin încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit, în mărime de 13.404,15 lei.

Ca probe la cererea dată a anexat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, precum că Tomai N., numită în continuare „Mandant” pe de o parte, și avocatul Izbaș A., deținător al legitimației nr. xxx, eliberată de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, pe de altă parte, au convenit asupra următoarelor clauze contractuale: Mandantul încredințează, achită onorariul și cheltuielile aferente acordării asistenței juridice, iar mandatarul își asumă obligația de a întocmi actele procesuale necesare și a reprezenta și apăra efectiv drepturile și interesele „Mandantului” în instanța de judecată pe cauza civilă nr. 2-1223/12 intentată la acțiunea Asociației de Economii și împrumut „Finagrocredit” către Tomai N. privind încasarea sumei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai N. de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, încheiat între Tomai N. și Izbaș A. nu a fost executată de către Tomai N., dar de către o altă persoană, prin procedeul imitației libere.

Acțiunile lui Izbaș A. au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 310 alin. (1) Cod penal, ca falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia.

Tot el, la 12 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, precum că Tomai N., numită continuare „Mandant”, pe de o parte, și avocatul Izbaș A., deținătorul legitimației nr. xxx, eliberată de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, pe de altă parte, au convenit la următoarele clauze contractuale: „Mandantul” încredințează, achită onorariul și cheltuielile acordării asistenței juridice, iar „Mandatarul” își asumă obligația de a întocmi actele necesare acordării asistenței juridice și a reprezenta și apăra efectiv drepturile și interesele „Mandantului” în instanță pe cauza civilă nr. 2-1223/12, intentată la acțiunea Asociației de Economii și Împrumut „Finagrocredit” către Tomai N. privind încasarea sumei. Ulterior, copia acestui contract a fost anexată la cererea de chemare în judecată privind dispunerea executării obligațiilor asumate de pârâta Rotari (Tomai) N., în mod forțat, privind încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtei în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit, în mărime de 13.404,15 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai N. de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordarea a asistenței juridice, încheiat între Tomai N. și Izbaș A., nu a fost executată de către Tomai N., dar de către o altă persoană, prin procedeul imitației libere.

Tot el, la 27 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a eliberat mandatul Seria MA nr. xxxxxxxx în

conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 035/S din 22.02.2013 pe cauza Asociația de Economii și Împrumut „Finagrocredit” către Tomai (Rotari) N.

Conform raportului de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, semnătura plasată în rubrica „semnătura clientului” din mandatul din 27.02.2013 Seria MA nr. xxxxxxxx a fost executată nu de Rotari N., dar de către o altă persoană, prin imitarea semnăturii.

Prima instanță a reținut că inculpatul nu și-a recunoscut vina, însă aceasta a fost demonstrată pe deplin prin probele administrate și i-a încadrat acțiunile în baza art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, ca *tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune*, art. 310 alin. (1) Cod penal, ca *falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia* și art. 361 alin. (1) Cod penal, ca *confeccionarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații*.

Totodată, prima instanță a constatat că inculpatul a săvârșit infracțiunile la 12.02.2013, 27.02.2013 și 30.04.2014, iar din acel moment au expirat mai mult de 2 și 5 ani, din ce motiv a reținut că acesta urmează a fi eliberat de răspundere penală în urma intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, inculpatul a invocat că, din momentul întocmirii contractului de asistență juridică și eliberării mandatului, nu a cunoscut că acesta este fals, ultimul raport de expertiză eliberat de CNEJ infirmând faptul că semnătura a fost efectuată de către el, expertul solicitând semnături suplimentare de la martorul acuzării - sora părții vătămate, pentru a se expune asupra autorului confeccionării semnăturii, cel mai probabil de către sora părții vătămate, care a prezentat semnături deghezate și care, în mod cert, a scris împuternicirile și a semnat mandatul în litigiu, fapt confirmat de expert în raportul de expertiză din 17.07.2019.

În apelul depus a menționat că, la solicitarea de a invita martorul acuzării în ședința de judecată pentru a înlătura orice dubiu și a crea o certitudine despre autorul semnăturilor din mandat, instanța de judecată a menționat că la dosar este clar că sora părții vătămate este responsabilă de aceste fapte. Însă, instanța de judecată eronat a indicat că din conținutul mandatului reiese că acesta a fost întocmit în prezența clienței, nefiind clară această concluzie.

Totodată, din momentul reprezentării drepturilor și intereselor clientului în baza mandatului și contractului de asistență juridică și înaintării cererii de

eliberare a ordonanței judecătorești privind încasarea sumei până la pronunțarea hotărârii, a fost indicată cronologia evenimentelor, modul de întocmire a mandatului în litigiu, fără a cunoaște că acesta este fals, iar, în caz contrar, nici nu reprezenta drepturile și interesele clientului în instanța de judecată în calitate de avocat stagiar.

Apelantul a indicat că instanța de judecată a constatat că contractul de asistență juridică nu a fost semnat de partea vătămată, împrejurări pe care le cunoștea, însă nu a fost demonstrat prin careva raport de expertiză că semnăturile îi aparțin.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2020, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului și menținută sentința fără modificări.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului și de către inculpat, prin care invocând incidența pct. 6 a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, au solicitat admiterea recursurilor, casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Izbaș Alexandr să fie achitat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2020 a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Izbaș Alexandr, admis recursul ordinar declarat de avocatul Elena Vlas, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2020, în privința inculpatului Izbaș Alexandr și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1 În motivarea deciziei adoptate, instanța de recurs a stabilit că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar împotriva deciziei a expirat la sfârșitul zilei de 1 septembrie 2020, iar recursul ordinar al inculpatului fost depus și înregistrat, potrivit ștampilei, la Curtea Supremă de Justiție pe 9 septembrie 2020, adică peste termenul prevăzut de lege.

Instanța de recurs ordinar a constatat că prima instanță nu a judecat cauza în limitele și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în ordonanța de modificare a acuzării în ședința de judecată din 02.11.2017, descriind ca fiind dovedite de două ori episoadele din „...12 februarie 2013, Izbaș A., activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013..., la 27 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a eliberat mandatul Seria MA nr. xxxxxxxx în conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 035/S din 22.02.2013...” și calificând acțiunile inculpatului, odată pe art. 27, 190 alin. (1) Cod penal, ca în rechizitoriu și, a doua oară, în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, ca în ordonanța de modificare a învinuirii.

S-a statuat că prima instanță nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanei inculpate, nefiind clar, descriind fapta criminală, considerată ca fiind dovedită în descriptiv, dar omițând constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală și încetând procesul penal pe motivul expirării termenului de prescripție în dispozitiv.

Instanța, astfel, constatând că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Totodată, s-a menționat că instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal și nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 august 2021, a fost admis apelul inculpatului, casată sentința, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Izbaș Alexandr a fost achitat de sub învinuirea adusă pe articolele 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

7.1 Pentru a se pronunța în sensul enunțat, instanța de apel a constatat că, la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate incorect a reținut starea de fapt și de drept pe cauză și eronat a condamnat inculpatul Izbaș Alexandr în baza art. art. 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal.

S-a menționat în decizie că, în ședința instanței de apel a fost audiat inculpatul și au fost cercetate probele scrise prezente la materialele cauzei: declarațiile părții vătămate Rotari Natalia, date în instanța de fond, declarațiile martorului Boico Malvina, date în instanța de fond, raportul de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, prin care s-a constatat, că semnătura plasată în rubrica „Semnătura clientului” din mandatul seria și numărul MA xxxxxxx a fost executată nu de cet. Rotari Natalia, dar de o altă persoană prin imitarea semnăturii; raportul de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, prin care s-a constatat, că semnătura din numele lui Tomai Natalia de la rubrica

„Mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, încheiat între Natalia Tomai și Alexandru Izbaș nu a fost executată de către Tomai Natalia, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere; raportul de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17.07.2019.

Analizând probele cercetate, după evaluarea integrală a lor, instanța de apel a ajuns la concluzia, că există dubii rezonabile în ceea ce privește, că acțiunile inculpatului Izbaș Alexandr întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute de articolele 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal și reținute de către instanța de fond în sarcina inculpatului Izbaș Alexandr.

Instanța de apel a constatat că concluzia instanței de fond prin care a fost recunoscut vinovat inculpatul în baza articolelor 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, este una pripită și eronată, care contravine bazei probante existente pe cauză.

Instanța a reținut că atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel, partea acuzării n-a prezentat în acest aspect probe, că inculpatul a urmărit un scop unic de a comite tentativă de escrocherie în privința părții vătămate, prin falsificarea probelor în procesul civil și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false.

Astfel, privitor la învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a reținut că în speța dată, în acțiunile inculpatului Izbaș Alexandr lipsesc două elemente a infracțiunii date: latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Acțiunile lui Izbaș Alexandr au fost încadrate de către procuror în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, adică *confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații*. Astfel, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal constă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiunea de confecționare, deținere sau folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații. Folosirea documentelor false nu este decât o modalitate a infracțiunii prevăzute la art. 361 Cod penal, o modalitate ca și confecționarea, deținerea documentelor false. De aceea, în acord cu art. 30 Cod penal, dacă au la bază aceeași intenție infracțională, confecționarea documentelor false urmată de folosirea acestora, reprezintă episoadele unei și aceleași infracțiuni.

Instanța a conchis că în speță nu s-a constatat, că inculpatul a confecționat contractul nr. 035/S din 12.02.2013 și mandatul Seria MA nr. xxxxxxx, pretins falsificate de către inculpat, conducându-se de concluziile

raportului de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17.07.2019:

1) *Textul manuscris, care specifică împuternicirile avocatului în instanța de judecată, plasate pe verso-ul mandatului seria MA nr. xxxxxxxx (fila 90 a dosarului penal nr. 1-97/16), a fost executat de Tomai (Boico) Malvina.*

2) *Semnătura de la rubrica "Semnătura clientului" de pe verso-ul mandatului seria MA nr. xxxxxxxx (fila 90 a dosarului penal nr. 1-97/16), probabil a fost executată de Tomai (Boico) Malvina prin procedeul de imitație și deghizare a semnăturilor autentice ale numitei Tomai (Rotari) Natalia. Probabilitatea concluziei este dictată de cauzele specificate în ultimul alineat al textului raportului.*

3) *Semnătura de la rubrica "Mandant___Natalia Tomai" de la pag. 4 a Contractului Nr.035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare, încheiat între Tomai Natalia (mandant) și Alexandru Izbaș (mandatar) (fila 100b a dosarului civil nr. 13-2-759-30042014), probabil a fost executată de Tomai (Boico) Malvina prin procedeul de imitație și deghizare a semnăturilor autentice ale numitei Tomai (Rotari) Natalia. Probabilitatea concluziei este dictată de cauzele specificate în ultimul alineat al textului raportului.*

Instanța a statuat că, din concluziile raportului de expertiză susmenționat, reiese cu certitudine, că semnăturile din mandatul seria MA nr. xxxxxxxx și contractul Nr.035/S din 12.02.2013, pretins a fi falsificate, nu au fost executate de către inculpatul Izbaș Alexandr, fapt ce exclude prezența în acțiunile acestuia a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, manifestată prin confecționarea documentului oficial fals, și implicit a acțiunilor de deținere și folosire a documentelor oficiale false, fiind astfel combătută învinuirea adusă inculpatului pe acest capăt de acuzare. Concluziile prezentului raport de expertiză în mod direct indică la persoana ce a efectuat înscrisuri pe documentele ce ar fi fost falsificate și cu probabilitate indică că sunt semnate de aceeași persoană, însă acest raport de expertiză cu desăvârșire exclude că, înscrisurile și semnăturile au fost efectuate de către inculpat.

Instanța de apel a stabilit că raportul de expertiză confirmă declarațiile inculpatului Izbaș Alexandr date în instanța de apel, care a relatat, că *s-a întâlnit cu sora părții vătămate Boico Malvina, care i-a înmânat copia buletinului de identitate a surorii sale Rotari Natalia. I-a explicat că este necesar de a întocmi un contract de asistență juridică și eliberarea unui mandat, pe care să fie prezentă semnătura clientului. Fiind avocat stagiar, s-a consultat cu avocatul îndrumător că urmează să expedieze actele respective surorii părții vătămate ca să le transmită în Federația Rusă: contractul de asistență juridică, mandatul și împuternicirile. Rămăsese puțin timp până la ședința de judecată și el a solicitat documentele respective pentru a se prezenta pregătit în ședință. Sora părții vătămate i-a spus 12 că în curând inculpatul le va primi întrucât sunt în drum. Ulterior a ridicat de la*

gara auto Briceni un plic în care toate documentele erau semnate.

S-a constatat că faptele date confirmă că inculpatul Izbaș Alexandr nu a confecționat contractul nr. 035/S din 12.02.2013 și mandatul Seria MA nr. xxxxxxx, pretins false, or când a ridicat de la gara auto Briceni plicul cu toate documentele, acestea erau deja cu înscrisuri și semnate.

Concomitent, instanța a stabilit că în acțiunile inculpatului lipsește și latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, care se manifestă prin intenție directă, or, în cazul din speță nu s-a constatat, că inculpatul a avut intenția de a falsifica contractul de asistență juridică și mandatul avocatului, prin raportul de expertiză stabilindu-se că semnăturile din actele date nu au fost executate de inculpat.

În același context, instanța de apel a statuat că sunt nefondate argumentele expuse în sentință, precum că *Izbaș Alexandr, întocmind contractul nr. 035/S la 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice din start cunoștea despre caracterul fals al acestuia, deoarece nu a negociat condițiile contractului cu Tomai (Rotari) Natalia, care se afla la acel moment în Federația Rusă, or. Moscova, astfel instanța constatând caracterul fals al contractului nr. 035/S din 12.02.2013 prin faptul că partea vătămată Tomai (Rotari) Natalia era absentă la încheierea acestuia. Mai mult, instanța în argumentarea concluziei sale a mai indicat, că în ceea ce privește transmiterea contractului pentru semnare lui Tomai (Rotari) Natalia prin intermediul surorii sale Tomai (Boico) Malvina, un astfel de procedeu de semnare a contractelor nu este prevăzut de legislația civilă, fapt pe care Izbaș Alexandru fiind avocat stagiar necesita să-l cunoască.*

Instanța de apel a conchis că lipsa părții vătămate Tomai (Rotari) Natalia la întocmirea contractului de asistență juridică și eliberarea mandatului avocatului, precum și transmiterea contractului lui Tomai (Rotari) Natalia prin intermediul surorii sale Tomai (Boico) Malvina, nu constituie acțiuni ilegale, or asemenea procedeu de semnare a contractului nici nu este interzis de legislație. Mai mult, aceasta nu denotă caracterul fals al acestor documente, și nu pot fi puse la baza învinuirii de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, or, inculpatul în acest sens a întreprins măsurile necesare și posibile pentru a-i oferi părții vătămate posibilitatea de a semna contractul de asistență juridică și mandatul avocațional, care să-l împuternicească pe avocat să-i reprezinte părții vătămate interesele în instanța de judecată, fapt care de altfel a și avut loc, inculpatul participând ulterior în cauza civilă în calitate de avocat în interesele lui Tomai (Rotari) Natalia. Cu atât mai mult, că prin rechizitoriu inculpatului nu îi este incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal prin modalitatea că inculpatul nu a negociat condițiile contractului cu Tomai (Rotari) Natalia, care era absentă la încheierea acestuia,

sau prin faptul că nu este prevăzut de legislația civilă procedeul de semnare a contractelor prin transmiterea contractului lui Tomai (Rotari) Natalia prin intermediul surorii sale Tomai (Boico) Malvina sau prin coparticipație cu alte persoane. Învinuirea formulată în rechizitoriu face accent anume pe faptul că potrivit rapoartelor de expertiză, semnăturile din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 și mandatul Seria MA nr. xxxxxxx nu au fost executate de Tomai (Rotari) Natalia, dar de către o altă persoană prin imitarea semnăturii. Însă, după cum reiese din raportul de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17.07.2019, aceste semnături nu au fost executate nici de către inculpatul Izbaș Alexandr, ceea ce combate învinuirea adusă inculpatului de falsificare a documentelor oficiale false.

Totodată, instanța de apel a statuat că prima instanță a admis faptul transmiterii contractului și mandatului lui Tomai (Rotari) Natalia prin intermediul surorii sale Tomai (Boico) Malvina, ceea ce contravine declarațiilor date de către partea vătămată Tomai (Rotari) Natalia și martorul Tomai (Boico) Malvina, care fiind audiate în prima instanță, au negat faptul că Izbaș Alexandr a transmis documentele lui Tomai (Rotari) Natalia prin intermediul lui Tomai (Boico) Malvina pentru semnare în Federația Rusă. Din aceste considerente, declarațiile părții vătămate Tomai (Rotari) Natalia și martorului Tomai (Boico) Malvina, au fost apreciate critic și s-a luat în considerație declarațiile inculpatului Izbaș Alexandr, care au un caracter veridic și elucidează circumstanțele cazului din speță, fiind totodată confirmate prin concluziile raportului de expertiză. Modalitatea prin care documentele au fost transmise unei rude apropiate pentru a le prezenta beneficiarului, care se afla după hotarele țării, nu poate fi considerată o încălcare de întocmire a documentelor, în cazul în care el era convins că documentele au fost întocmite de către partea vătămată Tomai (Rotari) Natalia, fapt ce confirmă și lipsa laturii subiective (intenției directe) de a confecționa, deține și folosi documente oficiale false. Declarațiile inculpatului prin care acesta indică, că era convins de faptul că contractul nr. 035/S din 12.02.2013 și mandatul Seria MA nr. xxxxxxx nu au fost executate de Tomai (Rotari) Natalia, se confirmă și prin acțiunile sale de mai departe, prin care acesta a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea onorariului de la Tomai (Rotari) Natalia.

Astfel, instanța de apel a constatat că concluzia instanței de fond privind constatarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, nu se racordă la probele, anexate la dosarul penal în cauză. Din aceste motive, concluzia instanței de fond prin care a fost stabilită vinovăția inculpatului, a fost considerată una pripită și eronată, care contravine bazei probante existente pe cauză.

S-a mai constatat că este eronată și concluzia instanței de fond privind constatarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că la data de 30.04.2014 Izbaș Alexandr a depus o cerere de chemare în judecată, pe care mai apoi a concretizat-o împotriva lui Tomai (Rotari) Natalia privind încasarea datoriei. Ca probă ce ar demonstra existența datoriei lui Tomai (Rotari) Natalia față de el, Izbaș Alexandr a atașat la materialele cauzei civile nr. 13-2-759- 30042014, privind cererea de chemare în judecată a lui Izbaș Alexandr împotriva lui Tomai (Rotari) Natalia privind încasarea datoriei, Contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare, care prin rechizitoriu se pretinde că a fost falsificat de către inculpatul Izbaș Alexandr. Astfel, prima instanță a constatat, că Izbaș Alexandru ca reclamant a falsificat probe, și anume Contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare, în procesul civil nr. 13-2-759-30042014, privind cererea de chemare în judecată a lui Izbaș Alexandr împotriva lui Tomai Natalia privind încasarea datoriei.

Instanța de apel, bazându-se pe argumentele expuse supra, a reiterat faptul că din concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17.07.2019 reiese cu certitudine, că semnătura din contractul Nr.035/S din 12.02.2013 de la rubrica "mandant", pretins a fi falsificată, nu a fost executată de către inculpatul Izbaș Alexandr, fapt ce exclude prezența în acțiunile acestuia a laturii obiective a infracțiunii de confecționare a documentului oficial fals, și implicit a acțiunilor de deținere și folosire a documentelor oficiale false, cu atât mai mult a laturii obiective și subiective a infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal - falsificarea probelor, și anume Contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare, în procesul civil nr. 13-2-759-30042014, fiind combătută învinuirea adusă inculpatului și pe acest capăt de acuzare.

Examinând elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului prin prisma prevederilor articolelor 27, 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a atestat lipsa în acțiunile inculpatului Izbaș Alexandr a laturii obiective și a laturii subiective a infracțiunii de escrocherie în raport cu partea vătămată, așa cum nu a fost demonstrată intenția inculpatului de însușire a bunurilor de la partea vătămată.

Instanța a constatat că depunerea unei acțiuni civile în instanța de judecată pentru a-și revendica dreptul la remunerare, în baza unui contract de asistență juridică, nu poate fi considerat ca o metodă ilicită de dobândire a bunurilor altei persoane, atât timp cât Izbaș Alexandru a folosit metoda perfect legală de a se adresa în judecată, și totodată fiind ferm convins că contractul și mandatul avocațional sunt contrasemnate de Tomai Natalia,

adică de beneficiara acestui contract, iar delarațiile inculpatului în acest sens se confirmă și prin materialele cauzei civile nr. 13-2-759-30042014.

În decizie s-a menționat că *din declarațiile inculpatului reiese, că acesta a informat clienta sa și pe sora acesteia despre rezultatul obținut în cauza civilă în care i-a reprezentat interesele și a solicitat onorariul. Timp îndelungat părțile nu i-au răspuns la telefon, n-au achitat benevol onorariul și a înaintat o pretenție în adresa lui Rotari Natalia și a primit avizul ca fiind recepționat. Suma remunerării era de 13 000 lei. Aproximativ după 6 luni a înaintat o cerere privind eliberarea ordonanței judecătorești, care a intrat în vigoare, iar ulterior a expediat-o executorului Bordian Marcela din or. Edineț, care a intentat procedura de executare și a efectuat acțiunile de rigoare. La încheierea dată nu s-a primit nici un răspuns și nici nu s-a executat. Rotari Natalia a refuzat să achite onorariul, motivele nu le-a explicat. I-a explicat persoanei pe care a reprezentat-o suma care trebuie achitată. După ce a fost intentată procedura de executare, partea vătămată i-a comunicat că nu va achita nimic, nici la executor n-a explicat motivul refuzului. Ulterior în instanța de judecată au fost înaintate obiecții asupra ordonanței judecătorești, anulându-se respectiva ordonanță la cererea părții vătămate, motivarea anulării fiind dezacordul cu suma cheltuielilor solicitate, acest fapt dorind să-l demonstreze în instanța de judecată. Ulterior el a înaintat o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Briceni, în cadrul examinării partea vătămată a solicitat efectuarea expertizei grafologice, în raport indicându-se că semnătura de pe mandat, contract și imputerniciri nu aparține părții vătămate Rotari Natalia. Totodată, din raportul de expertiză efectuat reiese, că semnătura din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 nu a fost executată de Tomai (Rotari) Natalia, dar de către o altă persoană prin imitarea semnăturii. Însă, după cum reiese din raportul de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17.07.2019, această semnătură nu a fost executată nici de către inculpatul Izbaș Alexandr, ceea ce combate învinuirea adusă inculpatului privind comiterea escrocheriei și intenția acestuia de dobândire ilicită a bunurilor părții vătămate. Mai mult, inculpatul Izbaș Alexandr a reprezentat și apărât drepturile și interesele părții vătămate Tomai (Rotari) Natalia în instanța de judecată pe cauza civilă 2-1223/12 intentată la acțiunea Asociației de Economii și Împrumut „Finagrocredit” către Natalia Tomai privind încasarea sumei. Astfel, prin depunerea cererii de chemare în judecată împotriva lui Rotari Natalia privind încasarea datoriei, la care a anexat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, care nu a fost falsificat de inculpat, ultimul nu a urmărit scopul de a înșela partea vătămată și a dobândi în mod ilicit bunurile acesteia, ci a solicitat încasarea din contul părții vătămate a onorariului și cheltuielilor de judecată suportate de inculpat pentru reprezentarea și apărarea drepturilor și intereselor părții vătămate Tomai (Rotari) Natalia în instanța de judecată pe cauza civilă 2- 1223/12.*

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat că în ședințele judiciare nu a fost confirmat cu certitudine, prin probe veridice și

concludente, că în acțiunile inculpatului Izbaș Alexandr sunt întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de articolele 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, însă sunt întemeiate și au fost admise argumentele apelantului în acest sens.

Apreciind probele pe cauză, declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorului, materialele din dosar din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al colaborării lor și luând în considerație cele menționate mai sus, instanța de apel a reținu în sarcina inculpatului următoarele: t

Inculpatul Izbaș Alexandr, a fost învinuit de organul de urmărire, că la 12.02.2013, activând în calitate de avocat stagiar la cabinetul Avocatului CA „Aurel Malairau” a falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013 precum că Natalia Tomai, numită în continuare „Mandant” pe de o parte și avocatul Alexandru Izbaș, deținătorul legitimației nr. xxx, eliberată de uniunea avocaților din Republica Moldova, pe de altă parte au convenit asupra următoarelor clauze contractuale: Mandantul încredințează, achită onorariul și cheltuielile aferente acordării asistenței juridice, iar mandatarul își asumă obligația de a întocmi actele procesuale necesare și a reprezenta și apăra efectiv drepturile și interesele Mandantului în instanța de judecată pe cauza civilă 2- 1223/12 intentată la acțiunea Asociației de Economii și împrumut „Finagrocredit” către Natalia Tomai privind încasarea sumei. Ulterior copia acestui contract a fost anexat la cererea de chemare în judecată privind dispunerea executării obligațiunilor asumate de pârâțul Natalia Rotari (Tomai) în mod forțat privind încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâțului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13404,15 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Natalia Tomai de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, încheiat între Natalia Tomai și Alexandru Izbaș, nu a fost executată de către Natalia Tomai, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.

Tot el, la 27.02.2013 activând în calitate de avocat stagiar la cabinetul Avocatului CA „Aurel Malairau” a eliberat mandatul Seria MA nr. xxxxxxxx în conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 035/S din 22.02.2013 pe cauza „Asociația de Economii și împrumut „Finagrocredit” către Tomai (Rotari) Natalia.

Conform raportului de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, semnătura plasată în rubrica „semnătura clientului” din mandatul din 27.02.2013 Seria MA nr. xxxxxxxx. a fost executată nu de Rotari Natalia, dar de către o altă persoană prin imitarea semnăturii.

Tot el, la 30.04.2014, având intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane

prin înșelăciune, a înaintat Judecătoria Briceni o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat să fie dispusă executarea obligațiilor asumate de pârât în mod forțat prin încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13404,15 lei.

Ulterior, Izbaș Alexandr înaintează în Judecătoria Briceni o cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor, solicitând să fie dispusă din contul lui Natalia Rotari cod personal 2005007033183 în beneficiul lui Alexandr Izbaș a datoriei în mărime de 13404 lei, sumă ce reprezintă cuantumul onorariului stabilit prin contractul de asistență juridică, 2712,72 lei ce constituie penalitatea stabilită, 1179 lei dobânda de întârziere calculată.

Acțiunile lui Izbaș Alexandr au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art., 27, 190 alin. (1) CP - tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

Tot el a fost învinuit de organul de urmărire penală, că la 30.04.2014 a înaintat Judecătoria Briceni o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat să fie dispusă executarea obligațiilor asumate de pârât în mod forțat prin încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistent juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13404,15 lei. Ca probe la cererea dată a anexat contractul nr. 035/S din 12.02.2013 precum că Natalia Tomai, numită în continuare „Mandant” pe de o parte și avocatul Alexandr Izbaș, deținător a legitimației nr. xxx, eliberată de uniunea avocaților din Republica Moldova, pe de altă parte au convenit asupra următoarelor clauze contractuale: Mandantul încredințează, achită onorariul și cheltuielile aferente acordării asistenței juridice, iar mandatarul își asumă obligația de a întocmi actele procesuale necesare și a reprezenta și apăra efectiv drepturile și interesele „Mandantului” în instanța de judecată pe cauza civilă 2- 1223/12 intentată la acțiunea Asociației de Economii și împrumut „Finagrocredit” către Natalia Tomai privind încasarea sumei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Natalia Tomai de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, încheiat între Natalia Tomai și Alexandr Izbaș nu a fost executată de către Natalia Tomai, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.

Acțiunile lui Izbaș Alexandr au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art. 310 alin. (1) CP - falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia.

Tot Alexandr Izbaș a fost învinuit de organul de urmărire penală, că la 12.02.2013 activând în calitate de avocat stagiar la cabinetul CA „Aurel Malairau” a

falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013 precum că Natalia Tomai numită în continuare „Mandant” pe de o parte și avocatul Alexandr Izbaș, deținătorul legitimației nr. xxx, eliberată de uniunea avocaților din Republica Moldova, pe de altă parte au convenit la următoarele clauze contractuale: „Mandantul” încredințează, achită onorariul și cheltuielile acordării asistenței juridice, iar „Mandatarul” își asumă obligația de a întocmi actele necesare acordării asistenței juridice și a reprezenta și apăra efectiv drepturile și interesele „Mandantului” în instanță pe cauza civilă 2-1223/12 intentată la acțiunea Asociației de Economii și împrumut „Finagrocredit” către Natalia Tomai privind încasarea sumei. Ulterior copia acestui contract a fost anexată la cererea de chemare în judecată privind dispunerea executării obligațiilor asumate de pârâțul Natalia Rotari (Tomai) în mod forțat privind încasarea prețului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13404,15 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Natalia Tomai de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordarea a asistenței juridice, încheiat între Natalia Tomai și Alexandr Izbaș, nu a fost executată de către Natalia Tomai, dar a fost executată de către o altă persoană prin procedeul imitației libere.

Tot el, la 27.02.2013 activând în calitate de avocat stagiar la cabinetul Avocatului CA „Aurel Malairau” a eliberat mandatul Seria MA nr. xxxxxxxx în conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 035/S din 22.02.2013 pe cauza „Asociația de Economii și împrumut „Finagrocredit” către Tomai (Rotari) Natalia.
20 Conform raportului de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, semnătura plasată în rubrica „semnătura clientului” din mandatul din 27.02.2013 Seria MA nr. xxxxxxxx a fost executată nu de Rotari Natalia, dar de către o altă persoană prin imitarea semnăturii.

Acțiunile lui Izbaș Alexandr au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art. 361 alin. (1) CP - confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Instanța de apel a conchis că în ședințele judiciare nu au fost prezentate probe veridice și concludente, că în acțiunile inculpatului Izbaș Alexandr sunt întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de articolele 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal.

8. *Decizia instanței de apel din 04 august 2021 este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusații Andrei, prin care invocând incidența pct. 6 a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.*

8.1 În motivarea recursului ordinar depus, procurorul invocă că:

- probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanțele de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate;

- la adoptarea deciziei de achitare, instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 95, 100-101 Cod de procedură penală, a făcut aprecieri a probelor care nu se racordă la valoarea acestora, a reținut inutilitatea tuturor probelor administrate de partea acuzării, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, a făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză;

- instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 și art. 417 Cod de procedură penală, ilegal a adoptat o decizie de achitare, dând prioritate în exclusivitate depozițiilor inculpatului Izbaș Alexandr, care a negat în instanțe vinovăția sa, n-a dat apreciere deplină depozițiilor părții vătămate Rotari Natalia și ale martorului Boico Malvina, audiate în instanța de judecată, care coroborează între ele și în comun cu probele scrise formează un probatoriu pertinent, concludent și util, făcând o analiză evident atașată poziției expuse de partea apărării, necombătând probele prezentate de acuzare;

- instanța de apel, la argumentarea concluziei sale de achitare, nu s-a referit nici într-un fel vis-a-vis de indicațiile expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15.12.2020 cu referire la modificarea acuzării inculpatului în instanță, precum și la alte aspecte procesuale cu referire la care au fost admise erori de instanța de fond;

- instanța de apel tendențios a pus la baza deciziei de achitare a inculpatului Izbaș Alexandr, declarațiile ultimului cu referire la modalitatea de încheiere și semnare a contractului de asistență juridică, precum și a mandatului eliberat în acest sens de către el și mandantul pe caz - Tomai (Rotari) Natalia, ignorând întru totul procedura legală de încheiere de astfel de contracte, prevăzută de legislația procesual-civilă, precum și de instrucțiunile departamentale ale avocaților. Or, părții vătămate Tomai (Rotari) Natalia nu i-a fost eliberat un exemplar al contractului de asistență juridică și, respectiv, ea nu cunoștea despre preținsele solicitări pecuniare din partea avocatului-stagiar Izbaș Alexandr;

- instanța de apel nu și-a dus până la un bun sfârșit argumentarea sa prin prisma coroborării declarațiilor inculpatului, care le-a pus la baza deciziei sale, cu expertizele judiciare pe caz.

9. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Vlas

Elena în numele inculpatului, prin care își exprimă dezacordul cu recursul ordinar depus de către procuror, considerându-l neîntemeiat și susține decizia instanței de apel din 04 august 2021.

10. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În particular, avându-se în vedere recursul ordinar, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile de fapt și de drept, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context este relevant de specificat că, la judecarea apelului, în conformitate cu art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Reieșind din argumentele invocate de acuzatorul de stat, rezultă că acestea își găsesc reflectare în temeiurile pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, or, s-a stabilit, că adoptând soluția enunțată, instanța de apel, contrar prevederilor art. 101, 414 Cod procedură penală, nu a dat o apreciere separată a probelor, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

În acest sens se evidențiază, că în situația în care instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul Izbaș Alexandr urmează a fi achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolele 27, 190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, și nu a fost de acord cu aprecierea probelor prezentate de către procuror, aceasta urma să dezvăluie soluția adoptată și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile

instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit remarcă, că după remiterea cauzei spre rejudecare de către instanța de recurs, instanța de apel avea obligația de a repara erorile de drept comise de prima instanță și de a se pronunța asupra motivelor invocate în apelul de pe rol.

Colegiul lărgit menționează că, deși cauza a fost trimisă la rejudecare cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a omis să înfăptuiască verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare (*rezumate în pct. 6.1 a prezentei decizii*), în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

Colegiul penal lărgit menționează că instanței de apel, fiindu-i indicate expres erorile comise de instanța de fond, i s-a pus în sarcină să reacționeze în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță și să desființeze hotărârea contestată, cu rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Conform indicațiilor instanței de recurs, instanța de apel urma să rejudece cauza în raport cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu și în ordonanța de modificare a acuzații în ședința de judecată din 02.11.2017.

Totodată, potrivit indicațiilor instanței de recurs, instanța de apel urma să desființeze sentința și în partea procedurii de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanei inculpate, cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală și încetând procesul penal pe motivul expirării termenului de prescripție în dispozitiv.

Prin urmare, instanța de apel a neglijat indicațiile specificate de către instanța de recurs, fără a ține cont de erorile comise de instanța de fond.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, argumentele recurentului sunt întemeiate, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Colegiul penal lărgit ține să consemneze că găsește întemeiate criticele titularului dreptului de recurs, în partea ce ține de neconformarea indicațiilor Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15.12.2020 cu referire la modificarea acușării inculpatului în instanță, precum și la alte aspecte procesuale cu referire la care au fost admise erori de instanța de fond.

În esență, s-a conturat convingerea fermă a instanței de recurs că instanța de apel, rejudecând cauza, a admis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie confirmă necesitatea casării deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate la modul cuvenit, de către instanța de apel, fiecare probă în parte și toate probele în cumul, în scopul adoptării unei soluții legale și corect argumentate.

11. La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să elucideze toate erorile admise în motivarea soluției adoptate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de indicațiile precedente ale instanței de recurs, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 august 2021, în cauza penală în privința lui *Izbaș Alexandr XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **19 mai 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie